

Пандемием ильэхъан цыфхэм ІэпыІэгъу афэхъух

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат АР-м и Очыл палатэ итхаматэу Мамый Алый тыгъуасэ зэу-кэгъу дырилагъ. Къулукъум иоффшэн зэрэзэхищэрэм, пандемием ильэхъан цыфхэм ыпкэ зыхэмьиль юридическэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэним анаэ тырагъетыним, нэмикі лъенъикъохэм ахэр атегущылагъэх.

Щыненгъэм чыпэ къин дическе ІэпыІэгъур зэрэгъэгъотихэрэм япчъагъэ афэхъутыннымкэ палатэм ишшэрьлхэр зэригъэцакіхэрэм, аш да-клоу ыпкэ зыхэмьиль юри-

— Адыгэим и Очыл палатэ республикэм иоб-нахыбэ шыгъэннымкэ къулукъум иоффшэнъир зэ-рэхищэрэм АР-м и Лышхъэу ахэлажъэ. Непэ

пандемием ильэхъан екло-прав граждан на полу-
плакіхэр къедгъотынхэр щыненгъэм къегъенафа, зы-
анахъэу тынаэ зытедгъэ-
тина фаер тицыххэм ти-
шугъэ ядгъэцкынр ары.
Ыпкэ зыхэмьиль юри-
дическе ІэпыІэгъур непэ
бэхэмкэ ІэпыІэгъушу, —
къыгуагъ Къумпыл Мурат.

Мамый Алый къызэрэ-
хигъэцкынр, цыфхэм ягъэгъотыгъэннымкэ
хэм ягъэгъотыгъэннымкэ АР-м и Очыл палатэрэ
Урсылем иористхэм яшьольыр къутамэу республи-
кэм щыненгъэм зэхъягъэ зэдэргялэх.

Граждан обществэм хэ-
хъоныгъэ ышыннымкэ ыкы
цифым ифитынгъэхэм-
кэ Советэу Адыгэим и
Лышхъэ дэжь щызэхаша-
гъэм, АР-м и Нотариальнэ
палатэ, Урсылем иорист-
хэм яшьольыр къутамэу
республикэм щыненгъэм ялы-
клохэр ягъусэхэу корона-
вирусым зимуушъомбгү-
ным фытегъэпсхъэгъэ
шапхъэхэм ягъэцкэнкэ
цифхэмрэ юридически
лицэхэмрэ ыпкэ хэмьльеу
учпчэжъэгъу афэхъух. Іэпы-
Іэгъу фаехэр телефон но-
мерэу **8-800-201-24-22**-м
теонхэ альэкъыщ.

— Непэ тызыхэт уах-
тэм диштэу ІэпыІэгъу зи-
щыкігъэ пстэуми үудзы-
гъэ шыкім тетэу учпчэ-
жъэгъу тафхъу, лъенъко
пстэумки тишүагъэ ядгэ-
кынным тыпьыл, — кы-
лиагъ Мамый Алый.

Адыгэим и Очыл палатэ
профессиональнэ юрист
355-рэ хэхъэ. Ахэр шьол-
лырым иобщественнэ
щыкім чанэу къыхэла-
жъех, хэбээ къулукъухэм
япхыгъэ мэхъянэшно зиэ
Совет зэфшхъафхэм
ахэтых.

**АР-м и Лышхъэ
ипресс-къулыкъу**
Сурэхэр А. Гусевым
тырихыгъэх.

Бжыхъасэхэм яложын аухы

Адыгэим ичыгулэхъэм бжыхъесэ лэжыгъэ гектар 106825-у апхы-
гъагъэм щыненгъэу 96665-рэ аложыгъах.

АР-м мэку-мэшымкэ и Министерствэ бэдзэогъум и 20-м
тызэрэшигъэзагъэмкэ, дагъэ
къэзытыре культурэхэм ашыщу
рапсыр хэзэлхъэгъагъэхэм аш
иухыжын аухыгъ пломи хэуку-
нгъэ хъущтэп. Гектар 10178-м
щыненгъэу тыгъуасэ пчэдыхъэм
къафэнэгъагъэр 1800-рэ нынэп.
Гуртымыкэ лъятахъэу, зы гек-
тарым центнер 25,3-рэ къеты,
тонн 21177-рэ къаугъоижыгъ.

Джэджэ районым ичыгулэхъ-
хэм анахыбэу рапс алжъыгъ-
ыкы къырахырэмкэ аш аитых.
Пстэумки гектар 3817-рэ ялагъ,
рапсыр хэзэлхъэгъагъэхэм аш
иухыжын аухыгъ пломи хэуку-
нгъэ хъущтэп. Гектар 92154-рэ
хъущтэп. Аш щыненгъэу
82408-рэ яухыжыгъах. Гурты-
мыкэ лъятахъэу, зы гектарым
центнер 52-рэ къырахы, пстэум-

ки тонн 428467-рэ къаугъоижыгъ.

Адыгэкаалэ ичыгулэхъэм
коцэу makлэ апхыгъагъэр, гек-
тары 170-рэ нынэп зэрэхүүштэ-
гъэр. Аш фэшл аш аш иохыни
аухыгъ. Зы гектарым центнер
43,1-рэ къытыгъ.

Нахыбэу хэзэлхъэгъагъэхэм
ми къафэнагъэр мэкідэд. Къы-
рахыжырэмкэ, Шэуджэн рай-
оным ичыгулэхъэр джыри аш

итых. Коц гектар 14150-м щы-
щуу 12850-рэ аложыгъах. Зым,
гуртымыкэ лъятахъэу, центнер
56,7-рэ къырахы, тонн 72860-рэ
аужоижыгъ.

Джэджэ районыр кікілэу үүж-
ит. Аш ичыгулэхъэм пстэум-
ки коц гектар 23721-рэ халхъэ-
гъагъ, 18939-рэ аложыгъах. Зы
гектарым, гуртымыкэ лъятахъэу,
центнер 56,5-рэ къеты, коцэу
аужоижыгъэр тонн 106924-рэ
мэхъ.

Makлэу къафэнагъ ыкы ану-
хыбэу къизыххэрэм ашыщу
Кошхъэблэ ыкы Красногвар-
дейскэ районхэм ячыгулэхъ-
хэр. Кошхъэблэ районым гек-
тар 14710-рэ щихалхъэгъагъ,

тыгъуасэ пчэдыхъэм къафэнэ-
гъагъэр 720-рэ нынэп. Гуртымы-
кэ лъятахъэу, зы гектарым
центнер 52,1-рэ къырахы. Крас-
ногвардейскэ районым ичыгул-
эхъэм коц гектар 14070-рэ
ялагъ. Аш щыненгъэу 13480-рэ аложы-
гъах. Зы гектарым, гуртымыкэ
лъятахъэу, центнер 51-рэ къеты.

Makлэу щапхыгъагъэм, къы-
рахыжырэмкэ пэрхтхэм
аш ашыщу Мыехъолэ районыр. Коц
гектар 5588-рэ нынэп аш щы-
халхъэгъагъэр, ау лэжыгъэ
бэгъуагъэ къареты. Зы гектарым,
гуртымыкэ лъятахъэу, центнер 53,6-рэ къырахы.

ХҮҮТ Нэфсэт.

КІЭЛЭЦЫКЛУ ЙЫГЫПІХЭМ ЯЛОФШІЭН РАГЪЭЖЬЭЖЫГЬ

Бэдээгъум и 20-м кыщегъэжьагъэу Мыекъуапэ дэт кіэлэцыклю йыгыпіхэм ялофшіэн рагъэжьэжыгь.

Ахэм шлок имылэу санитар-нэ-эпидемиологическэ шалхъэхэр ашагъэцэктэштых. Коронавирусыр сабийхэм къямыутэ-кыным мыш фэдэ шыкіэр фэйорышштэшт.

Сабийхэр зыщаигыгъщхэ купхэр кызыгуахынхэм ылпэкэ кіэлэцыклю йыгыпіхэм ялофшіэн рагъэжьэжыгь, яофшызышшэхэр медицинэ улпээ-кунхэр, коронавирусыр зэр-рапымыльмкэ тэстирование акгугъэх.

Кіэлэцыклюхэм уз зэралпы-

мылъыр къэзыушыхьатырэ тхиль алыгъэу учреждением къяконхэ фае. Йыгыпіхэм кычахъэрэ пэпчь итемпературэ аулпээкүшт. Сабыйм пэтху-утху илэ фэдэу къащыхумэ, ны-тыхэм унэм ащэжыныш, врачым къеджэнхэу арашошт. Кіэлэцыклю йыгыпіхэм иофышэхэм сымаджкхэу яоф арашшэштэшт.

— Мыекъуапэ дэт организа-циехэм ыкли предпринятихэм ялофшіэн рагъэжьэжыгь. Къэл оперативнэ штабын унашью

ышыгъэм диштэу бэдээгъум и 20-м кыщегъэжьагъэу кіэлэцыклю йыгыпіхэм ялофшіэн зэрэхэштэшт. Роспотребнадзорыр лылпээшт, — кыыгуагь Мыекъуапэ имэрэу Андрей Гетмановын.

Кіэлэцыклю йыгыпіхэм чэс купхэр зэхэмыххэхэу, зэпчэ-жжэхэу мафхэр агъэктэштых. Джаш фэдэу кыыхэзгъэшти шло-игту яофхъабзэхэр, мэфэк зэхахъэхэр аш зэрэшызэхэхэхэхэр.

ПСЫХЬОХЭМ ЯКЪЭБЗАГЬЭ УИГЬЭРЭЗЭНЭУ ЩЫТ

Адыгэ Республика, Краснодар краим, Волгоградскэ хэкум япсы объект-хэм язытет дэгъоу зэрэштыр гидрометеорологиекэ ыкли тыкъэзыуцуухъэрэ чыопсым лылпээгъэнмкэ Федеральнэ кулыкъум кытыгь.

Зигугъу къэтшыгъэ ведомст-вэм 2019-рэ ильэсым зэрихъэгъэ яофшіэнрыр зэфихысыжкыгь. Кызыэрэнэфагъэмкэ, псым изытет зэрээхъэхэрээр псыыгыпіхэм яхыгь. Специалистхэм къабзэу алтытэгъэ псыхъо заулэ ёши.

— Промышленнэ предприятие-хэм псы шлойхэр е икьюу амьгэ-къэбзагъэхэр псыхъохэм зэрэх-тупшыхъэхэрэм къэралыгьом ит псы объектхэм язытет лъэшэу ягуаох, — кыыгуагь ведомствэм.

Псым изытет купи 5-у агоощы

— «къабзэм» кыщегъэжьагъэу «шлой дэдэм» щиухыжжэу. Кыызэрэнэфагъэмкэ, Урысыем ишьольырхэм псыхъо къабзэу артыр мэкэ дэд, изытет узыгъэрэзэшт-хэри бэп.

Гидрометеорологиекэ феде-ральнэ кулыкъум кызыэрэтигъэм-кэ, Темир-Кавказ федеральнэ шольырьым ит псыхъохэр зэкіэмэ анах къабзэхэу кыччээгъигь. Темир Осетиер ыкли Ставропольер анах лъэгэлэ инхэм анэсих. Осети-ем ит псыыгыпіхэм япроцент

47,1-р «къэбзэ дэдэхэм» ыкли япсыхъо процент 17-р «маклэу шлойхэм» ахалтыгъэх. Ставрополь краим ит псыхъохэм янахыбэр «маклэу шлойхэм» ашыщых, процен-ти 5,5-р ары нылэп «шлой дэдэр».

Гупчэ федеральнэ шольырьым экологиекэ изытет хыльэ дэд. Московскэ хэкум ипсыхъохэм атет зэхухыпіхэм япроцент 56,7-р, Владимиристэ ыкли Тульскэ хэкухэм — япроцент 76-р ыкли 71,4-р шлойхэм ахалтыгъэх.

ІШШЫНЭ Сусан.

АУГЬОИНХЭУ ФЕЖЬАГЬЭХ

УФ-м и Конституции медицинэм ыльэнныкьокэ игъэтэрэзыжынхэм ягъэцкэн фытегъэпсыхъэгъэ предложенихэм яугъоин рагъэжьагь псауныгъэр къэухуумэгъэним иэспертхэм, Урысые Народнэ фрон-тым ыкли Лъэпкь медицинэ палатэм ялтыкохэм.

Ахэр тызыхэт ильэсым бэ-дээгъуу мазэм и 30-м нэс Гуп-чэ штабын къагъэхынхэу къя-джажаагъэх.

Гээтэрэзыжынхэр зыф-тэххыгъэхэр медицинэ Іэп-їэгүу псынкээр зэрифешшуа-

шэу цыифхэм алэкіэгъэхъэгъэ-ныр, ахэм япсауныгъэр ящи-лэнгъэрэ къэухуумэгъэнхэр ыкли ар гъэцэкіагъэ зэрэхъ-рэм алтылпээгъэнрыр, Урысыем псауныгъэр къэухуумэгъэнмкэ исистемэ ыкли правовой шап-

хъэхэр щигъэнэфэгъэнхэр, нэ-мыкіхэри.

Зэхбокыныгъэр агъэнэфагъэхэр агъэцэктэнхэу рагъэжьэшт. Аш къыхэкіеу Лъэпкь медици-нэ палатэм хэхъэрэ враачхэм ялофшіэгъухэм ахэр адзызэх-фынхэу ОНФ-м иэспертхэр-къяджэх.

Гээтэрэзыжынхэм псауны-гъэм икъэухуумэн исистемэ хэхъоныгъэхэр ышынхэмкэ амалыкіхэр кыыкіегъяахъэх. Ахэр зэрифешшуашэу щигъэнгъэм щигъырашынхэм фэш шапхъэу щигъэнхэм зэхъонын-гъэхэр афашынхэ фае. Мыш игъэктотыгъэр дэлэжъэнхэр яо-фыгъо шхъяаю ээрэштыр ОНФ-м илтыкохэм къыхагъэшти.

ГҮОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.

НЭБГЫРЭ 2411-МЭ КЬАХАГЬЭШҮҮГЬ

Бэдээгъум и 20-м сыхьатыр 10-м ехъулэу зэпахырэ узэу коронавирусыр Адыгейим щыпсэурэ нэбгырэ 2411-мэ къахагьэшүүгь.

Ахэм ашыщэу нэбгырэ 465-мэ ялазэх (чэш-зымафэм нэ-бгырэ 27-рэ хэхъуагь), хъужьыгъэр — нэбгырэ 1930-рэ (чэш-зымафэм нэбгырэ 20 хэхъуагь), зидунай зыхъожьы-гъэр нэбгырэ 16 (зи хэхъуагъэп).

Нэбгырэ 2411-р республикэм имуниципалитетхэм атего-шагъэх.

- Мыекъуапэ — 739-рэ;
- Тэхъутэмийкье районыр — 474-рэ;
- Красногвардейскэ районыр — 316-рэ;
- Адыгэкаалэ — 222-рэ;
- Теуцожь районыр — 216-рэ;
- Мыекъопэ районыр — 214-рэ;
- Кощхэблэ районыр — 106-рэ;
- Джэдже районыр — 67-рэ;
- Шеуджэн районыр — 57-рэ.

КъызэIуахыжьыгъэхэми,
гъунапкъэхэр
атырахыжьыгъэхэп

Бэдзэогъум и 10-м кыщегъэжьагъэу гүунэпкъэ гъэнэфагъэхэр зыщтырахыжыре ящэнэрэ чэзыум Адыгеир хэхьагъ. Аш кыхэкыкъэ республикэм иэкономикэ ильэнныкъо пстэуми Йоффшэнэир ацырагъэжьэжыигъ, арэу щитми, шлокл имылэу агъэцэклэнхэ фэе гүунэпкъэ гъэнэфагъэхэр къафагъэуцугъэх. Ахэр предприятиехэм ыкли организациехэм ялофышшэхэм, джащ фэдэу ахэм ачлахъэхэрэм медицинэ маскэхэр агуулынхэр ыкли йальэхэр апыллынхэр ары.

АР-м и Лышыхъэ къызэрэхихъэгъэмкэ, экономикер зеррекъэжыгъэм къикырэп зепахыре узым зиушъомбгуным ишынагъо щымылэжъэу. Ащ къыхэкъыкэ джыри шэпхъэ гъэнэфагъэхэр агъэцкэлэнхэ фае, анахъэу ар зыфтегъэхыгъэр нысащэхэм ыкын хъадагъэхэм яргъекокын.

— Адыгейим и Лысьхъе къыт-
фильэуцу гъе унашъор дэх имы-
лэу зэрэдъэцкэлэштэм тыпыль,
— elo министрэм. — Гъэзетыр
къызфээзъэфедээз предпред-
приятиехэм, организациехэм ялофы-
шлэхэм, цыфхэм зафэзъязэмэ
сшлонгъу мы юфым яшъыпкъеуз
къеклоплэнхэу, лэпэдэлэл амы-
шлэу медицинэ маскэхэр алынхэу.
Сатыу чылпэхэм, фэло-фашихэр
зыщагъэцаклэхэрэм ыкыи об-
щественнэ транспортхэм мы
шапхъэхэр шлокл имылэу цыфхэм
ащаагъэцкленхэ фае. Урамым,
общественнэ чылпэхэм соци-
альнэ дистанциеу метрэ 1,5-рэ
азыфагу дэлтынхэ фае. Тими-
нистерствэ, муниципалитетхэр
тигъусэхэу, унашъор зэрагъэ-
цаклэхэрэм епхыгъе улъяэкун-
хэр мафэ къес зэхэтэшэх. Аш-
кэлэ тэ пшъэрыльзэу тилэр цыф-
хэр дгъэпшынэнхэу, тазырхэр
атетльханхэу арэп, министер-
ствэм ыкыи Роспотребнадзорым
къафигъэуцу гъе унашъохэр шлокл
имылэу зэрагъэцкленхэ фаер
агурьдгъэоныр ары нахь. Уна-

ит сатыу щептэ инхэм ашыц-
хэр заупльэкүхэм, маскэ режи-
мыр ашакуягаъжэхуу кыхағыз-
щыгъэх ыккін хыкүмым иуна-
шьоктэ сомэ мин 200 зырыз-
кілә ахэр агъепшынағъэх.

Мы уахтэм ехъулэу кызызэуахыгъыгъэхэ ресторанхэр, кафехэр, шхаплэхэр аупльэкунхэй рагъэжъэштых. Туризмэмиофшлэни тлэкly-тлэкlyэ зыпкьеуцожкы, шъольыр маршрутхэр кызызэуахыгъыгъэх. Гүунапкъэхэр тырахыжыхэ зыхъуклэанах шхъхаалэр — санитар-эпидемиология шапхъэхэр дэхимылэу кыыдалытэнхэр ары. Мыекъолэ районым ит зыгъэлэсфыплэхэр, хъаклэшхэр улъэклугъэнхэр туризмэмклэ комитетым ишшьэриль.

— Урысыем иминпромторг
кызызэригъэнафэрэмкіэ, щэфа-

къом маскэ йумылъэу тучаным чіэхбагъэмэ, щакъом лажъэ иштэ альытэшт. Гущылъэм пае, щэфаклор тучаным чіэтэу, маскэр зыуихыгъэмэ, ар ежь илажъэкэ агъэклощ ыкчи пшъэдэкыжь рагъэхъын алъэкыщт. Ау щэфаклор маскэ йумылъэу щакъом товарыр зырищекэ, ащ пшъэдэкыжь рагъэхъыщт. Ыпшъекэ къызэрсчаягъэу, пшъэрлыть шъхъаэу туиэр цыифхэм шапхъэхэр агъецкіэнхэр ары нахъ, дгъепшыненхэу, ясомэ такъыр къаытхынэу арэп, — къыгуагъ министрэм.

Г. Митрофановым кызызериуа-
гъэмкээ, жъоныгъуаклэм и 29-м
апэрэ чэзыум хахъэу щэплэ
тучанхэм, фэло-фашлэхэр зыгъэ
цаклэхэрэм ашыщхэм гъунап-
кьеэхэр атырахыжыгъягъэх. А
уахътэм нэбгыри З сымаджэ
хуульгацээмэ, мэкьюогъум ахэм
яячыагъэ 36-рэ хъугъэ. Жъоны-
гъуаклэм Ioф зышлэхэрэм япро-
цент 16,5-р сымаджэ хъугъагъэ,
мэкьюогъум а пчыагъэр процент
19,7-м нэсигыг. Аш льапсэ фэхүу-
гъэр цыифхэм шапхъэу щылэхэр
Iэпэдэлэл зэрашыгъягъэр ары.
Бэдзэогъум итхамэфитлоу блэ-
кыгъэм Ioф зышлэхэрэм альэ-
ныкъоклэ Ioфхэм язытет на-
хышышу хъугъэу плон пльэкыщт.
Зэклэми къагурылон фае, ша-
пхъэхэр шлокл имылэу зэрагъэ-
цаклэхэрэм елъытыгъ узыр нахь-
маклэу зэрэзэпахищтыр. Пред-
приятиехэм Ioф ашызышлэхэрэм
мы узыр къазыхагъяцкээ, ахэр
зэфашихэм ишынааго къеуцу.

Арэүщтэй зыхыкээ экономикэм аш иягъяа өкүүштэй. Аш нэмийк! эү цыифхэм лэжьапкэ ямылэү къэнэштых.

Пандемием ильэхъан заказ зэрэмжийн эм кыыхэкүй эконо-
микэм ылъэныкъокэ члэнагээ
зышыгтэхэм ашыщых бэдзэр-
хэр, мебель къэзышырэ пред-
приятиехэр, промышленностыр.
Ахэр зывэфашыхэм сатушын-
ным икъягъэклокын хэвшыгүй
къеъыхыгь. Ау мыш дэжьым
къэлгэгъэн фае гъомылапхъэ
къыдээзигъэкыхэрэм ыкким мэ-
къумэш хъызметым альэныкъо-
кэ хахъохэр, къэгъэлтэгъон
дэгъухэр зэрэшыгэхэр.

КИАРЭ Фатим.

Къэзэрэшхэрэми зэхэкыижыхэрэми япчагъэ кьышыклагъ

Зэпахырэ узэу коронавирусым ыпкъ кыкыкъэ гүунэпкъэ гъэнэфа-
гъехэу Адыгеим щылагъэхэр нахь агъэмакъэхээ щытырахыхын.
Игъорыгъозэ цыфхэр щылэнгъэм хэгъозэжых, тофшлаплэхэр зыте-
тыгъэ шапхъэхэм атехъажых. Адыгэ Республикаем граждан тофхэр
тхыгъэнхэмкъэ и Гъэлорышланлэ пандемием ильэхъан яофшлакъэ зы-
фэдагъэр, аш зэрарэу кыыхыгъэр ыкли мы уахътэм зытетыр къедгъэ-
ютагъэх къулыкъум иупчлэжьэгъу шъхъаїэу Джамырзэ Заремэ.

Мэлтэлфэгүм кыншгэжээжье-
гүй бэдзэогүм нэс Адыгейим
и ЗАГС зэфэшыгтээ шынкэм
тетэу тохижиг. Мыш ифэоло-
фашлэхэр зишикээжээ пстэуми
пэшюрыгтээшьеу зарагтэхы-
щтыгтээ юудзыгтээ шынкэм тетэу
льзэу тхыльхэр къараагтэхы-
щтыгтээх. Джы бэдзэогүм и
17-м кыншгэжээжьеу мэфэкл
шынкэм тетэу зэгутахэнхэр
рагтэжэжыгт.

— Къэзэрэцхэрэр мэфэкі шыкілм тетү зыщызэгутах-хэрэ залыр бэдзэогүм и 17-м къызэлутхыжыгь ыкіл Мыекуупэ унэгьо 12 шызэгутахгъа, шэмбэти джащ фэдиз, — къеуатэ Джамырэ Заремэ.
— Ау аш къикырэп шлонгью-ныгъэ зилэ пстэури мыш къычэхъанхэ амал яэу. Юстициемкіэ министерствэм къытфи-гъэнэфэгъэ шапхъэхэм атетэу нэбгыри 10 нылэп къычэхъан зыльэкыщыр. Ахэм зэкіеми ухъумэн амалхэр къызфагъэ-

федэнхэй щыт, азыфагу зэпчэйжьагъэй ильын фаер гъэтхывьэй гъэнэфагъэ. Джащ фэдэү зызегуатхэхэ нэүжким залыр дезинфекции ашы.

Гүнапкъэхэр зыщағъэпхъэшгъэ мэзищым къыклоң унагъо зэдээзышлэн, гухэльзүй ашынгъэр джэгү дахэклэ къэзыгъэбайн гупшысэ зыагъэхэм пандемием иягъэ аригъэкыигъ. Мэфэкл юфтьхъабзэхэр ашын, яхсыыл гупсэхэр хъярым къырьгаэблэгъэнхэ фитыныгъэ мы уахтэм цыифхэм ялагъэп.

ЗАГС-м илоғышың зэрэхигүзүү нэфүкіңгээмкіэ, а лъэхъаныр къэмисызэ, зызэгозытхэ зышлоньгу лъэу тхылхэр къэзытхыгъягъэхэм зэкәми телефонкіэ афытеуагъех, цыфыбэ къырагъяблэгъэнэу фитынныгэ зерямыиәштүм щагъегъозагъех, нэмүкі уахътэ къыхахыныр хекыпшоу зэрэщтыр ара-
лаагъ.

— Зэшъхъэгъусэ зэфэхъун

гүхэль зиlэхэм анахыбэм ма-
фэр лъагъэкlotагь (тхыль 87-
рэ), ау гүхэлъэу ашыгъэр зэ-
блэзымыхъужыгъэхэри къа-
хэкъыгъэх, — кыгуауль Джамыр-
зэ Заремэ. — Мы ильэсым
имээзих тштэмэ, къэзэрэцагъэ-
хэм япчыагъя 628-ра махъу

ХЭМ ЯГЧЫА ВЭ 628-РЭ МЭХЬУ,

зэхэкIыжыгъэхэр — 624-рэ
Мы пчагъэр зэгот дэдэ къэ
зышыгъэр мэзищэу зигугъэ
къэтшырэм щылэгъэ гунаап
къэхэр ары. БлэкIыгъэ ильэсийн
мыш фэдэ ипальэ ебгашшемэ
къэзэрэцгъэ пчагъэрэу рес
публикэм щатхыгъэр 863-рэ
зэхэкIыжыгъэхэр — 787-ра

Пчыагъэхэм къагъэльгъар мэфэкі 1офтхъабзэ шышиын шлондигыоньыгээ зиэл цыфхор пандемиер тексыфэ ежэнхэ гухэлтээр зерашыгъэр. Анахь мэхъян иштээ зиэл мафэхэм ахальытэрээр дахэу, ныбджэгъухэр, Iахыны гупсэхэр ягъусэхэурагъэктэй кыненү ыкын мээз заулэктэ льбын клоатгъэу зэрэхъугъэм ымын гъащтэхэу къыххэзыхыгъэхэр гъунапкъэхэм ягухыжын ежан тъэх. Аш ишыхыат мы клоатгъэ бэрэскэшхо-шэмбэт мэфитум республикэм унэгьо 37-рэ зэрэшызэгватхагъэр.

Сыд фэдэ Ѣынагъуи къы
мыгъэуцоу, гухэлтээ ышыгъэр
щылэнгъэм пхырицынэу тэу
бытэгъэ пытэ зышыгъэхэр
къахэкъыгъэх. ЗАГС-м шапхъэ
ыгъэуцугъэхэм атетэу ныбжыы
клитоу унагъо зэдээзышэ зы

шлонгъохэм язакъоу, нэмэйк чамыгъаахъэу зэгуатхагъэхэри къыхэкъыгъэх. Мэзищым къы-
лоц а пчагъаэр 278-рэ мэхъу.

Джамырэ Заремэ тызэрэшигъэгъозагъэмкэ, зызегозытыхыкырымэ япчыагы пандемилем кыкыцоң нахь мактэхъугъэ. Мэлтильфэгъу-мэктуюгъу мазэхэм — 266-рэ, икыгъэ ильэсүм аш фэдэ уахьтэм — 418-рэ. Мыщ уезыгъэгушыса-рэ лъэнныкъохэри хэлтих. Цыифхэр унэм зэдисхэ зэхьум нахь зэпэблагъэ хъугъэха, хяууми пандемилем ылкы кыкыкыкэ ягухэль лъагъэкшотагъа? Сыдэу щитми, гумэкыгъыр зыткецкэ мы пчагъэхэм зэхъокыныгъэ ин афэмыхъунэу тэгүгъэ.

хъугъэр къэшлэгъуае: зеконыр зэрагъэмэклагъэм къыхэкыкэ ЗАГС-м зыфамыгъезаьва, хъуми лагъэхэм япчыагъя нахь маклэ хъугъя? Ывшэкэ къышытлогоч э мэзищым къыклоц мыйгъэ нэбгырэ 1352-мэ ядунай ахъожыгъ.

кважырет ишчагын шатхуу хабээ. 2020-рэ ильясым имэзих нэбгырэ 2069-рэ къэхьуг. 2019-рэ ильясым ебгапшэмэ, нэбгыри 170-кэ нахьыб.

ЗАГС-м илофшэн зыпкъ итэү зэрэргицэжэжыгъэм емылтыгъэу, джыри пандемиети-республике къызэрэшыкимычирэр къыдэтлыйтээзэ, тызыифесакыжымэ нахь тэрээ. Арышь, шоигъоныгъэ зинэ пстэурү мы органынм пчыагъэрэ мыкёнхэм фешл къэралыгъо фэло-фашлехэм япорталкы пэшорыгъэшьэу зыхатхэн альэкшынш.

ІЭШЬЫНЭ Сусан-

Пенсиөхэр

Къыблэ шъолъырымкїэ апэрэх

Үрүсүем ипенсионерхэм компьютерым хэш्यыкээу фыръяэмкээ джырэблагъэ зэнэкъокъугъэх.

Я Х-рэ Урысые чемпионатэу зэхажэгъяэм ифинал пэүдзыгъэ шыкжээн тетэү кулагъэ. Субъект 69-мэ ыкыл йэккыб къэрал 15-мэ ялтыклохэр ашт хэллэжагъяэх. Муниципальнэ образование 1162-мэ япенсионер 7400-рэ финалым ихьаным фэбэнагь, нэсигъэр нэбгыре 254-р арь.

Мыекъопэ районымкээ Наталья Кравченкэмрэ. Мыихэр төубытагъэ зыхэлхээм ашыгыгъэх. Езгээжэгъэкээ пенсионерэу финалым нэсигъэх Тэхүйтэмь-кьое районым щыш Шъэо Казбекрэ. Мыекъуалэ ипенсионерхэм ашыгъу Мелихан Житнюокрэ.

Пенсионерхэм Пенсиехэмкээ

Компьютерыр зээгъэшлэгья-
кхэмэр хэшүүк физилеу туй-
бытагъэ зыхэльхэмэр куп
зэфшьхафэу зэнэкъокулагъэх.
Адыгейм щыщэу финалым нэ-
сыгъэх Мыеекъуапэ ипенсион-
нерэу Сергей Белокрысре

Пенсионерхэм Пенсионехэмкээ
фондны электроннэ шыклем
тетэу кытырэ фэло-фашихэм,
уэрэлтьыхьоцт системэм тоф
зэрадэвшэлтийр, интернет
щынэгъончъенным хэшүүкэу
афырялэр, Хэгъэгу зэошхор
заухыгъэр ильэс 75-рэ зэрэ-

хъурэм фэгъэхьыгъэ презента-
циу унэм щагъэхъазырыгъэхэр
къагъэлъэгъуагъэх.

Адыгейим икомандэ Урысыемъ я 24-рэ чыпіләр щибытыгъ, ау Кыыблэ Федеральнэ шыолъырымкэ апэрэ хъугъэ. Пенсие-хэмкэ фондым иэлектроннэ амалхэм яъзфедэнкэ Сергей Белокрыс я 10-рэ хъугъэ, Ната-лья Кравченкэмрэ Шъэо Каз-бекрэ унэм кыышашын фэеъжъюшлэнымкэ я 5-рэ ыккя я 6-рэ чыпіләхэр аубытыгъэх, информацием икъеухъумэнкэ я 4-рэ хъугъэ Мелихан Житнюк.

Адыгейим ипенсионерхэр пэ-

Іудыгыгээ шыкіэм тетэү алэрэ зэрэхэлжэягэхэр, ау зэ нэмыгэми хэукукьоныгээ ашыгыгэп, тазыр кызытырагьэфагъэп, ифэшьуашэм тетэү зыкъагьэльзгүауг.

Хэбзэлахым кырагъэгъэзэжын альэкъышт

Цыфым ипенсие зыщызэлүкіэрэм ыгъэклонэу кытыгъэм къэралыгъоми илахь кыхильхынам фэгъэхыгъэ программэм хэлажьэхэрэм 2019-рэ ильэсэм пстэумки сомэ миллиони 9 счетхэм къарагъэхъагь. Ар нэбгырэ 1164-рэ. Ахэм зэклеми хэбзэлаххэм къарагъэзэжынэу (налоговый вычет) амал я.

2018-рэ илъэсхэмкіи деклараціехэр ышынхэшь, ащыгүмүнтигъэмкіи къаихыжынхэшьтэй.

Шъугу къэдгъэкыжын программэм къызэрэштыдэлъытагъэм тетэу, цыфмынтыгъэм фэдиз къэралыгъомин къыхельхъэ. 2015-рэ ильясым ишүлэ мазэ и 31-м нэмьсийн

зэ взнос зышыгъэ пстэуми
мыщ хэлэжьэнхэу фитыныгъэ
ялагъ.

Алар взносыр цыфым зи-
тыгъэм кыышыублагъэу ильеси
10 хүгъэу къэралыгъом илахь
къыхельхъэ. Мыш хэлэжьэнэу
зэ нэмийэми взнос зышыгъэм
ар кызыэтэригъэуцони, нэужым
пидзэжьыни фит.

Чъэпьиоѓум и 1-м нэс

Федеральнэ фэгъэкlotэн ялэу, мазэ къэс ахьщэ тын къафаклоу Адыгеим исыр нэбгырэ мин 40-м ехъу. А ахьщэтынным игъус социальнэ фэло-фэшлэ зэфэшхъяфхэри.

Ахэм зэкіеми фэлo-фашиxэр афагъэцкіештхэмэ, хъауми аш ычыпIеkі ахъщэ тын къафекло-щтмэ зыфаехэр къыхахын фитых. Чъеплюгъу мазэм и 1-р къэмисызыз ар къагъэнэфэн фае. Аш пае лъэту тхылтыр УФ-м Пенсиехэмкіе ифонд е МФЦ-м щатын альэкъышт. Джаш фэдэу фондым интернет нэкIубгъо www.pfrf.ru зыфиорэм е къя-ралыгъо фэлo-фашиxэм япортал щатын амали ѿы.

Социалнэ фэлo-фашиxэм ауасэ ильэс къэс индексаціе ашы. 2020-рэ ильэсым имэзэе и 1-м къышууглаблагъу ар сомэ 1155,6-рэ мэхъу. Аш ѿыщэу сомэ 889,6-рэ іэзэгъу уххэм, медицинэ іэмэ-псымэу в гъомылапхъеу сэкъантныгъэ зилэ кълапшыкIухэм яшыкъажхэм

соми 137,6-р гъэпсэфыпІэ-Іэза-
пІэ путевкэм, соми 127,7-р
мэшлоку е нэмыхт транспортэү
ащ зэрэклощтым ыпкІэ ательы-
тэг

Пъ.
Цыфым фало-фащахар къы-

хихыгэй, зэблихүжбын гухэль имылэмэ, лъэү тхылтыр ыты- хянэу, нэмийкхэм апае ахьщэ кырыатынэ ыгъэпсыни фит.

УФ-м Пенсиехэмкээ
ифонд и Къутамэу АР-м
шынэм, ипресс-къулькъу

АДЫГЭМ

ЗЭХЭТ АраШ

Етани ахэм зырыз-түрүгтой унагьохэр арысхэн. Ioфшаплэ, еджаплэ, аужыпкъэрэм, шыхэгээзыплэ лъыхухэу нэбгырэ зытлущэу мэкощыхэш, ахэм нэмыкхэр акэльэклоожых. Куп инклаехуу, зы лъепкь Хасэ эзхаугъояяаими икъунхэу нэужым зыдеклогохэх къералыгъуаклэм щетлэмых. Аш фэдэу зигугуу къесшыимэ сшоигтюор Зэхэт АраШ Пшыплэхэр ары. Сыдэуштэу адыгэхэр мы къералыгъом кошыгъэх? Нэбгырэ тхапаша исир? Бэр, хабзэр къаухумэн альякла? Сигушигэгэу Чэтэо Марыуан ильэс 14 хъугъеу Эмирятим щэпсэу. Исенэхьаткэ инженер-архитекторэу мэлажэв, ау бзэ зээжэшлэнным, бзэ зэхтыклем шлгъешлэйонэу апыль, адыгабзэклэ десхэр къетых. Интернетым иамалхэр згъэфедээ аш сидегушигэ. Мы пандемие лъэхъаным икъыбым тыклошьурэп, ау тильэпкъэгүхэм адэтшырэ зэпхыныгъэхэр дгъэгъуащэрэп, интернетыр ашкэлтилэплигэу.

**— Марыуан, лъэшэу си-
гуап уахьтэ бгъотыгъэу
мы зэнкээ зэдэгүүцэ-
гъум укъизэрэх-
лаожъэрэмкээ. Адыгэ
хэкум къыбгъодэклэу
Зэхэт АраШ Пшыплэхэм
ащыпсэурэ тильэпкъэ-
гъухэм зэккэми шуфэс
сэлам фабэ ясэхы. Апэ
мы уззу къеклокырэм
ынкъ къикэу шууикъэ-
бар сиыккэуцэлжырэм
сыфай.**

— Опсэу, Светлан. Сэри сигуапэу тихэку щыпсэухэрэм сэлам фабэ ясэхы. Тыгухэр тэа лъэнэхьом щылэ зэпты. Мы Эмирятэр зэфэшхъяфэу пышплиблэу гошыгъэ. Ахэм зэккэми зы хабзэ горэ рагъеклокы. Аш фэшьушау тэпсэу мы коронавирусым ильэхъан. Успльимэ, тэ тадэжкээ тэлкы нахь рэхъат. Арэу щитми, укъеклокын узыфитыр мафэрэ ары, чэшрэтишыхъяфэу тис, пчыххэ зыхъу-

кэ зэккэ агъэпты. Тэри, шылынкъэу плоштмэ, зыгорэм тыклонэу тыгуулэрэп, тызфесакъыжы.

**— Тильэпкъэгъу нэбгырэ тхапаша Эмирятим щыпсэурэр? Сыдэуштэу ахэр мы хэгъэгум ифа-
гъха?**

— Мын адыгэу исхэр хэгъэгум зэфэшхъяфхэм къарыкыхи, лэжъакло къеклуагъэхэу ары зэрэштыр. Сирием нахьыбер къикыгъ. Джоланым щыклогъэ зэо-зэпэуцужжым ыуж тыкъеклуагъ. Джырэ заом къыхэкы-

ерэпыш, унэмэ тарыс. Узэххэхъан уфтэпыш, унэм тисеу тишшэштыр зэккэ тэшэ, тэпсэу.

**— Сыд фэдэ Ioфишэн
жыгъэцакИхэрэр? Сыд
фэдэ сэнхъата шууI-
кэлэхэр?**

— Анахыбэу исхэр инженерх, мын ильэс 40-м ехъугъеу щыпсэухэрэр щылэх. Сэ ильэс 14 хъугъе сиыкъызыкуюагъэр. Сэри сиинженер. Компания горэм сиритхъаматэу сэлажээ.

— Дэгъоу адыгабзэ ошI.

— Сирием тышыпсэу зэхъум, куп инэу тызэхъесыгъ. Джоланым хахьэштыгъэ Къунейтрэ районым чилэ 13 тыхъу-хэу, нэмыкI лъэпкъи къытхэмисэу, тиныдэлъфыбзэ дэгъоу дгъэфедэу тызэхъесыгъ. Тыбзи тихабзи

**«Сирием тышыпсэу зэхъум, куп инэу
тызэхъесыгъ. Джоланым хахьэштыгъэ
Къунейтрэ районым чилэ 13 тыхъу-
хэу, нэмыкI лъэпкъи къытхэмисэу, тины-
дэлъфыбзэ дэгъоу дгъэфедэу тызэхъесыгъ.
Тыбзи тихабзи щыкIагъэ имыIэу тызэх-
тыгъэх».**

гъэхэри щылэх. Джаш фэдэу Иорданием, Тыркуем, Хэкужьми къарыкыгъэхэр ахэтых. Пстэури Ioфшэн лъыхухэу къеклуагъэх. Зэккэмили адыгэ нэбгырэ минийн фэдэз Зэхэт АраШ Пшыплэ шэпсэу. Чилэ зэфэшхъяфхэм тадэсэу мын тышэпсэу. Сэ сиыдэшыгъэ Фуджейра ыцэр. Сэ сиунагто нэмыкIэу мын зы адыгэ унагуу Хууажхэр щэпсэу. Пшыплэхэр зэпчайхъэх, ау тызэхъэх, тызэккэлъакло. Куп зэхахъэхэри тэшых, тызэнэхы, нэбгырэ зырызэу зыгореу тэу тызэлжыгъэхэми, амал зэрэдгьотэу, тызэлъэхы, унагьохэмки тызэлъкохэу мэхь.

Загъорэ е Дубай, Абу-Даби (ахэр анах къуаплэх, анахыбэ зыдэсхэ пшыплэх) унагьохэмки тащызэфэзы. Унэгээ 40 — 50 фэдизэу къеклуалхэхуу мэхь. Хуульфыгъи, бэзъялфыгъи, ныбжыгъи тащэхэтэу мафэхэр зэдэгэлъакло. Ау джы мы коронавирусым зы цыф ыгъэхъы-

щыкIагъэ имыIэу тызэхэтыгъэх. Мэфих заом ыуж аш тыкъики, Шам тыкъеклуагъ. Ашыгъум сэ ильэс 13 горэ сиынбжыгъ. Дамаск тыкъызэклом, къэлэ лужкьум дэсхэм тэ мэклэ дэдэу таакыхъяльти, зэфэшхъяфхэу чылгабээмэ татегошагъэу, унагъохэри тэлкы зэпчайхъэх хуульхэх, тыкъызэхъягъэхэмий хябзи ягъэпсэкли шыхъафыгъэ, ахэм уадимыштэу упсэушуу-штэп. Ябзи нахь къыттекло хуульхэ. Тыбзэ зэклакло ежьагъ, тихабзэхэри тэлкы тэлкэлъкыгъэх.

**— О убээ зэккэлкIагъэ
иЭн.**

— Тэ тицкылгъом щеъэжьа-
гъэу адыгабзэ нэмыкIэ тицкы-
гүшүкIагъэп унэм. Мары мы
тыздэс Пшыплэу Фуджейрэ
тизэккэуабзэу тэдэс, къызэр-
сугаагъэу, тэш нэмыкIэу Сауди-
ем шылажьэштэгъэ враач унаг-
ьоу Хууажхэм анэмий зы
адыгэ гүнэгъуу тиэл.

— Ашыгъум о уянэ —

Адыгэхэр зэрымыс къэралыгъо щылэжъэпштын. Чыгужьым егээзыгъэклэ зыльапсэ щизычыгъэ сильэпкъэгъухэр дунаим щыхэтэкъуацэх. Ильэс 15 хъугъэшь Iеккыб хэгъэгүхэм ашыпсэурэ адыгэхэм якъэбар гуазэ сиыфэхъурэр, лъэпкь зэфэс инхэм сиахэлажъэрэр, къэралыгъуаклэ къызэлусэхы зэпты.

**уятаэмэ адыгабзэр зэ-
рэуагъэшIагъэм фэдэу
уикIалэмэ ягъэшIэштү-
гъэпиштын?**

— Сэ зы пшьашъэрэ зы калэрэ сиэх. Пшьашъэм дэгъоу ешэ, ау калэм футболыр ешэ бзэм нахь. Пшьашъэм ыцэр Реза, калэм ыцэр Андзор.

**— Адыгэхэмкээ сидэу-
щтэу шууэдэлажъэра,
Адыгэ Хасэ шууиIа?**

— Мы хэгъэгум игъэпсы-
кэклэ, Хасэ хэхыгъэ Iеккыб
къэралхэм къарыкыгъэхэмкээ
зэхэпшэн уфтэп. Адэрэп. Тэ
хэхыгъэу зы унэ горэм тышы-
зэфэсныэу аш фэдэу зы чылэ
тиэл. Шхьаем, зэрэтльэкы-
рэмкэ мы бзэ Ioфим пае ты-
зээкоуцо. Мын зы бзыльфыгъэ
чан горэ щити. Лыбзыу Яра.
«Эмирятим и Сэтэнайхэр» ыуу,
аш куп зэхицагъ. А куплым
зэлкIагъухэр, адыгэбзэ десэ
къытэйлэхэр къытфегъэпсэх.
Ярэ университетын шлажээх,
ахэм агурыу, чилэ къайхи,
бэрэсшхорэ, ежхэр мы-
лажэхэх зыхъукэ, тэ тыкъоти
бзэмкэ Ѣедгэдажэштэгъэх. Мы
сэ сиыдэснырэ Дубайрэ км
270-рэ мэхь азыфагу. Ау си-
дэмшигъахэу сиыкоти, бзэмкэ
къытэзгъаджэхэти сиыкъэлжы-
штэгъэх. Шхьаем, мы корона-
вируссыр къежьи, цыф зэх-
хэхэхэр хуущтхэп алы, ари зэ-
фаши, тымыклохышуу хуульхэ.
Етланэ кло къэтуу гуулши, ярэ
ичаныгъеклэ, шхаплэ горэм ты-

гурьиу, джащ бзэ зэгъэшлэн гупчэ къыцызэлутхыгъ. Ау ка-
фехэм язэфэшын уахтэри
къэси, джы унэмэ тарытыхъа-
гъэу, онлайн егээджэнхэр тэ-
шых. Программэ «Зум» зыфи-
орэмкэ тхъемафэм тэо сиыха-
титуу фэдизэ бзэр зэтэгъашэ.

Аш нэмыкIеу, видео-зэлукэ
тхъемафэм зэ тэшы, ныбдэгъу
заулэ бзыльфыгъи хуульфыгъи
тызэхэтэу мы бзэ зэгъэшлэн
Ioфхэм тарэгүүчийэ. Аш Израил-
ми, Америками, Тыркуими,
Иорданием ащищхэр къыхэ-
лажэх ыклы зэ усэ хүн, зэ
тхыгъэ горэ хүн, кытэдзэхэх
тыкъяджэ, гүшүүэху хэтхэм къа-
рыкыхэрэр зэхэтэфы.

**— Практикэ шьошиIа,
ара?**

— Ары, шылыкъэ дэдэу къэ-
пагъ. Аш фэдэу ары. Ари
тхъемафэм зэ етэгъэлкокы. Кло
зэрэтльэхкырэмкэ, джы бзэ
ухумэнээр ары тигугъэр. Къы-
хэзгъэштэгъэ сшоигтюу, мы бзэр
зээгъашлэхэу нахь гугуу къы-
фелхэху къеклуалхэрэр бзыль-
фыгъэх. Арышь, зы нэбгырэп
бзэр зэдгашлэрэр. Унагьом
едгэшлэгъэу мэхь, ибынхэми
ядгэшлэгъэу мэхь. Лъэшэу
сигуап пымычыхэу, дэгъоу
пшальэм тэфэу къеклуалхэр, ты-
зэхэтэхэхэшь, мыш фэдэу
пшальэм тэфэу етэгъэлкокы.

**— Ары, ныдэлъфыбзэр
нимэ аIушъольхъэ,
ахэм ялъфыгъэхэм ар
аIэлкIагъэхъяжъынэр
ары джы пиъэрэлтээр.**

ИДУНАЙ.

ШЫШПЭХЭР

**Адыгэ Хэкум укъэкIуа-
гъэу щита?**

— Адыгэ хэкум зэп сыйкын зэрэкIуагъэр. Апэ дэдэ 1986-рэ ильэсийн сыйкъекIогъагь. Сирием Адыгэ Хэсашхъеми сихэтэгтэй тлогъогого. Апэрэу ары сыйкын зэрэкIогъагьэр лыклоу Хасэм ўцIекIе. Къэбэртаем сыйкъекIо-

Дэрбэ Русльян юфыр тфыизэрэгъакло. Чылэм дэс клаалхэри къыддэлэпIылх. Къяуагъэр юфхэр зэшлокIыгъеу ары.

**— Унхэр штууцища?
Хяуми шю штууарысы-
ща?**

— Тэц пай зыкIэтшыщхэр. Къэслюагъеба, пенсие тыкIоме

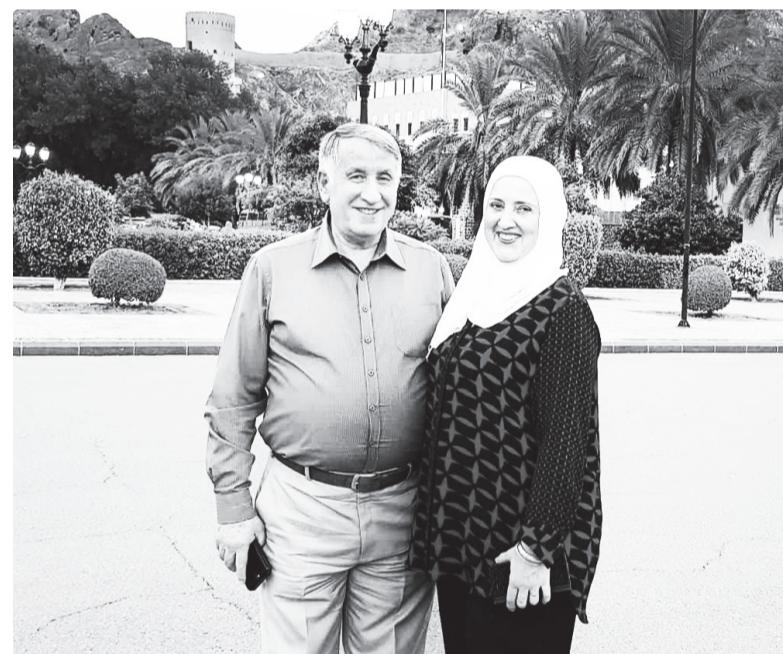
Мы хэгъэгум Урысые лыкло гээлорышланIеу итым зэ адигэ клаале горэ чесыгъ. Лъэшэу тиэпIылгүгъ, тыукиштгэгъ. Ау ыгъээжкыгъ. Шам Урыс културэ гупчэ дэтигъ, аш адигэхэм льэпк къашхохери щызэрагьашзу, бзэ зэгъэшэнд щыгъильхэ, урысцыбзи щызэгъешшунэу щыгъигъ. Тыфай урысыбзэри тшIэнэу. Хэкум дгъэзжымэ ари тишикIэгъ дэдэцт. Тэ мы адигабзэм изэкIуагъэп, тиньбджэгъу горэ Къэбэртаем къышдажагъеу аш урысыбзэкI тиргъаджэштгэгъ. Сэри еджэхэрэм сахэтэгъ. Арышь, а

къыхъехэр ары, ахэр компьютеркIе зэшлопхышунэу щытэп. Мэкъэхъеу хэтхэм яхтыбзэ зэблэхъугъэн фае. Джы «ы» зыфэпIоштхэр, мары «адиг» зыпIокIе джы «д-м» къыкIэль-ыкIорэ мэкъэзэшэм тэрзэзу уеджэнным пае, хъарыфиту зэпIишшэн фае. «ы-р» джы гущыIеу зыхэмий щыIеп, то-щэ къыхафуу мэхъу, ар зы тхабзэ цыкIукIе зыгореуштуу зэхъокIгъэмэ, гущыIехэр нахь клаако хууцых. Мары арапхэм, тиркухэм аш фэдэхэр ялх. ГущыIехэр клаакомэ, нахь псынкIеу укъяджэшшущт. Гу-

икъихъагъууг ар зытефэгъагъэр. Тиадыгэ ныбжыкIехэмий адигэ шуашашхэр ХэкумкIе щарагъэдыхи, адигэ джэгум хэлэжъэгъагъэр. Адыгэ лъэпк зэфэс горэ тшын, ори укъедгъэблэгъэн. Сыд фэдэми тэ мары сидыгъокI Сирием тызэрисэутильэпкы ыбзи ихабзи зэрэлтэлэкIеу зетхъан тълэкIыгь, тызэрэадыгэр тымыгъэгъуащэу, дунайрынкIылжыфэ тыпсэ—ун. Тибзылфыгъэхэм лъэшэу ташэгъулы, «Эмирятим и Сэтэнайхэм». А купым лъэпк шэнзэхтэлкIехэр къеэтыжых, адигэ шхынхэр аупщерыхых, къундьисы шыкIэм нэсэу зэргэшшагъ, цыр аджы, дышшэ идагъэхэм ауж итих. Чаных лъэшэу.

— «Адыгэ Республикэм и Сэтэнайхэм» ацIакIе аацыгъум «Эмирятим и Сэтэнайхэм» сэлам сяяхыжь.

— Опсэу. Ежхэри къюдэух, уаша, арышь, ясэлам къюсэхыхыжы. Тибзылфыгъэхэм лъэшэу ташэгъулы, «Эмирятим и Сэтэнайхэм». А купым лъэпк шэнзэхтэлкIехэр къеэтыжых, адигэ шхынхэр аупщерыхых, къундьисы шыкIэм нэсэу зэргэшшагъ, цыр аджы, дышшэ идагъэхэм ауж итих. Чаных лъэшэу.

«Видео-зэIукIэ тхъэмафэм зэ тэшшы, ныбджэгъу заулэ бзыльфыгъи хъульфыгъи тызэхэтэу мы бзэ зэгъэшшэн Иофхэм тарэгушыIэ. Аш Израилми, Америкэм, Тыркуеми, Иорданиеми ашыщхэр къыхэлажъэх ыкIи зэ усэ хъун, зэ тхыгъэ горэ хъун, къитэдзэхэшь тыкъяджэ, гу- щыIеу хэтхэм къарыкIыхэрээр зэхэтэфы».

тъагъ. Налщык мэфишшэ ты- щыIагъ. 1990-ми сыйкъекIуагъ, аш къыкIэлъыкIорэ ильэсхэмий заулэрэ сыйкъыагъ. Аужырэу сыйкъуагъэр ильэсийн горэ хууцье. Джури сыйкIон фаеу щыт. Мы коронавирусыр зэ зэшлокIымэ, сыйкIон. Зы юф горэхэр адигэ дгъэпсI тшIоигъу ары тыйкъызфакIорэр.

**— Юфыр номэ сид
къибгъэIырэр? Бизнес
пая? Лъэпк юф пая?
Хэкум сид шууэрэшыгъу-
гырэр? Шыуенхыгъэнэу
тишшуфа?**

— Тэ тызщыгутырэр бэ, къыддэхъууцыр тшIэрэп нахь. Къыдгурэо хабзэри, аш къинхэри зэрэхэтыр. Мы тызщыгэсурэм къыкIыгъэ адигэхэу, хъазырэу мыльку аIэкIэлъеу зы нэбгырэ заулэм унхэр хэкум щащэфыгъэх, мыш яофхэр щаууххэмэ занкIеу аш екIуыжынхэшь, аш ѿпсэуу хууцыхынхэу фаех.

Аш нэмийкIеу мары, сэ паспорт бэшлагъеуи сыйгъ. АдыкIе зы чыгу горэ шапсыгъэ къуаджэхэмий Пэнхэс щытуубытгээу, гектар 25-рэ хъоу тыйгъ. Аш игугъу къесшы сшоигъу. Тэ нэбгырэ заулэ тызэхэтэу хапIэ аш ѿпсэуу хууцыхынхэу тшIоигъу. Планхэри зэкIе хъазырых, гошыгъахэх ыкIи уни 150-рэ тэфэнэу, гъогхэри, еджапIэхэри, сабый йыгъипIэхэри, зыщыдэгуштхэри зэкIе хъэхигъахэу, план шыгъахэу тиI чыгуу түүбытгээмийкIе. Шъхьаам, а чыгуур мэкIу— мэцшүү тегъэпсIхъагъеу щыт. Тхыльхэр джы чIэтхъагъэх ыкIи хъуцыхаэ фэдэуу къыталао. Унэ хапIэ хъунэу, мэкIумэцш чыгуу ѿмытхъынхэу, унэ тэпшIыхаан уфитэу хъуным тежэ. ТэххутэмийкIе районийн юфхэр ѿкIокIых, инженерэу

тихэку тыйкъекIожы тшIоигъу. Іахь-Іахьэу чыгур дгошыгъэ унхэр тетшIыхаанхэу. Аш Эмирятим исхэм язакъоп хэтигъ. Мы проектын хэлажъэх Сирием, Америкэм, Тыркуем, Иорданием ашыщхэри. Чыгу Іахь пэпчэ зиен ацIехэри тхыгъэх. Унэу тирагъеуцоштхэр зыфэдэхэри проект шыгъахэх.

**— Ашыгъум я 2-рэ Мэ-
фэхъаблэ хууцтба?
Проект гъэшигъюн ыкIи
тильэнкыкIэ тыкъы-
гъэбацийт.**

— Ари, аш фэдэх хууцт. Кло шыукууддеI тшIоигъу. Тхъэхээрэ сидрэ нахь шIехэу зэшлокIынхэу. Ильэрэе ныкIорэ хууцье зызекIохэрэр. Юфыр зэпхыгъэх хабзэр ары. ЗэкIе шапхээм тетэу тэшшы, ау нахь псынкIалоу юфыр зэпхыгъэхэзмэ дэйгүгъ. Дэгүу зэпхыфэм. Адигэ унагъохэр зэхэсхэм дахэхууцт.

**— Марыуан, «Хасэ къи-
зэIутхышырэн» пIуагъэ,
ау зэ тыззыдэгушыIэм,
«Черкес културэ гупчэ
фэдэу е урысые културэ
унэ Эмирятим къыщи-
зэIутхыгъагъэмэ, аш
тичIууцийт» пIогъагъ.
Сид мы юфым риIорэр?**

— Ахэри типлан. ШыпкъэмийкIе, ыуух тит. Ау сшIэрэп къыддэхъууцтэ. Урсы консулыр Дубай юIи. Тэ паспорт зыыгъеуи бэ къытхэт. Тэ Урсын тирицыфы фэд. АшкIе тидэгүгъи. ЯтIуагъ чыгыпIэ горэ къытатынхэу. Ау ари къызэуухын зыхъууц, бэ ишкIагъэр, ахъшэрэ сидрэ. Адигэ зыгуре къэгъагъэмэ Хэкум къикIеу, ишIуагъ къэкIоныгъеу сепллы.

проектыри ѿдгъээзыерэп, гу- гъоу тиэр ашкIе кIуасэрэп.

**— Сидэуцтэу нэмийкI
Адыгэ Хасэхэм шуу-
хыгъа? НэмийкI хэгъэ-
гүхэм ари тхыгъэр ари зы-
фасIорэр. Зэ Дунэе Адыгэ
Хасэм изэIукIэ горэм
къыщаIогъагъ Эми-
ратым исхэр къытхахъэх
ашIоигъу аIуи. Шып-
къа?**

— Тэ Хасэ тиэп, арышь, хабзэм тетэу тялхыгъэн тIээ- къытштэп. Тэ тякъашэу тирамыгъэблагъэмэ, тиришохууцтэп. Ау сидыгъокIи тирамызир, сид фэдэу тирамэхъэшшумэ, тириш, тахэлэхъэн. Сэ заулэрэ Тыркуем, Германиеми адигэ бзэ шIенгыгъэ конференцихэм сарагъэблэгъагъ. Адигабзэм сидэлажъэба. Адигэ тхаклохэм яхтыль пчыагъэхэр сэ арапыбзэм ислхагъэх. МышкIе шыпкъэм уфа- мэ, зы юфыгъуитуу къасло шыIоигъу. Тэ адигабзэм тызэреджэрэр джа кириллицэкIе тхыгъэх ары. Ау хъарыфхэм ахэлжъихъэгъэн фаеу сепллы. Цыфхэр тIэкly пчыагъеу бзэм зышIыхэрэр гущыIехэр зэрэ-

щыIехэр къыхэ хъумэ — апэрэ тхыбзэм уфежъэншь, ыуужырэм унэсифэ нэс уегъэшшы. Аш фэдэу шыгъэмэ джадэу ишшуагъе къэкошт.

**— ДАХ-р адигэхэмкIэ
зы тхыбзэ тиЭнэм дэ-
лажсэ. Ари зэхэнхыгъа?**

— Ари дэгүу, къызэрэсIуа- гъэу, адигабзэхээ тхыгъэ тхылхэр, пшишсэхэр арапыбзэм исэгъахъэх. Къэбэртэе йорыIуатэрэ усэрэ, гущыIэм пае, мы уахьтэм зэсэдзээх. Сэ сиад- дзах, ау къэбэртэе поэлжакIэри, тхыкIэри къызгурэлох. ТIэкly ухапльэм, типисэльжакIэхэр эзэрээтекIырэ щыIеп. ЯкъэlyakIе тIэkly зетекIими, тIури зы. Аш фэдэу тхыбзэхэр зэфэдэмэ, ар апэрэ лъэбэкоу адигэхэм зытакIе яэнимкIе хууцт.

**— Марыуан, гушигъэс
гъэшигъюнхэр къиоIо-
тыкIых. Мы коронави-
русыр тиуухынышь, зы
фестиваль дахэ горэм
тичиIууцийт» пIогъагъ.**

— Джа Дубай университэтын гээдэхъэр ѿдгъаклохээ зэхъум, аш фэдэ фестиваль ин ѿдгъуацIэмэ сяджэ зэхъум, Адигеир Эмирятим коцыжыгъеу къысшIошIыгъ. Тхъэм дахэкIе я Хэку къеххыжых.

ТЭШЬУ Светлан.
**Адыгэ Республикэм изаслу-
женнэ журналист.**

Урысыем и Кубок

Зыхыщтыр шэмбэтым къэнэфэшт

Хэгъэгум футболымкэ и Кубок къыдэхыгъэнүү фэбэнэрэ командэхэу финалныкъом нэсыгъэхэр бэдзэогъум и 19-м зэдешлагъэх.

«Урал» — «Химки» — 1:3.
Текноныгъэр «Урал» къыдихы-

щтуу командэм итренер шъхьаэу Д. Парфеновыр, ешлаклохэр гу-

гъэштыгъэх. «Химки» 2019 — 2020-рэ ильэс зэнэкъоюм апэрэ купыр ары зыщагъэр, ятлонэрэ чынгэр къыдихыгъ. «Урал» апшъэрэ купым хэт нахь мышлэми, зэлукгээгүү дэгьюу зыфигъэхьазырын ылъэгъягъэх.

Ешлэгъум иапэрэ кіэлъэнүүк «Химки» къэлапчъэм іэгуаор гъогуши ёддагъ. Е. Гапон, А. Трошечкин, А. Полярус хъагъэм іэгуаор зырызэ радзагъ.

Гуетыныгъэх хэлжэе «Урал» къэхүүм ешлэгъ, ау текноныгъэр къыдихын фэмыхъазырэу къэлэгъягъ.

«Зенит» — «Спартак» — 2:1

Зэлукгээгүүр гъэшгэйнэу къягъэ. А. Дзюбэ пенальтикэ 24-рэ такъикъым къэлапчъэм іэгуаор диддагъ. «Спартак» иешлаклоу А. Соболевыр ухумаклохэм ябэнэзз, шъхэкээ іэгуаом еуи, я 45-рэ такъикъым къэлапчъэм диддагъ. Судьям къафыгъэхъогъэх уахътэр Д. Кузяевым ыгъефеди, къэлапчъэм пэблагъэу щитуу хъагъэм іэгуаор риддагъ — 2:1.

Пчагъэм хагъэхъонэу коман-

дэхэм амалышуухэр ялагъэх. «Спартак» хэкынгээ алыхуузе, ешлэгъур зыщауухыщ уахътэм бэрэ ыпэктэ ильыгъ, ау гъэхагъэ ышынэу инаасып къыхыгъэ.

Ю. Жирковым шапхъэхэр зэукохэм судьям пенальтир ыгъеунэфыгъэп. С. Азмун ухумаклоу къызынэсүм, ешлаплэм тифагъ, пенальтир А. Дзюбэ ыгъэцэктэгъ. Судьяр нахь зафэ къэс, ешлэгъум идэхагын хэхъошт.

Бэдзэогъум и 25-м Екатеринбург «Зенит» ыкы «Химки» зэдешлэгътих. Текноныгъэр къыдэзыхырэм Урысыем и Кубок фагъэшшошт.

Урысыем изэнэкъою

«Краснодар» — «Динамо» — 0:2.

Бэдзэогъум и 19-м зэдешлагъэх.

Къэлапчъэм іэгуаор дээзидзажъэхэр: Грулев, Жаозинь.

Я 30-рэ ешлэгъухэр бэдзэогъум и 22-м ялгэшт.

Зэхээшагъэр
ыкы къыдэзгээгъэхъэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкэ Иофхэмкээ, Иэкыб къэралхэм ачын-пээрэ тильэпкээгъухэм адьрияэ зэхынгъэхэмкээ ыкы къэбар жуугъэм иамалхэмкээ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къайхырэ А4-кіэ
заджэхэр тхъапхэу
зипчагъэкээ 5-м
емыхъухэрэ ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлзэу, шрифтээр
12-м нахь цыкынэу
щытэп. Мы шапхъэх-
хэм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэкгээжъэжъэхъ.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушихытагъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Иофхэмкээ, тел-
радиокъэтын-
хэмкээ ыкы зэллыг-
Иэсэкээ амалхэмкээ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэ гъэйоры-
шаты, зэраушыхытагъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаутийн
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкжэмкэ
пчагъээр
4499
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1300

Хэутын узчи-
кіэтхэнэу щит уахътэр
Сыхытэр
18.00
Зыщаутийн
уахътэр
Сыхытэр
18.00

Редактор
шъхьаэр
Дэрэ Т. И.
Пшъэдэгъэжъэ
зыхырэ секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.

Футбол

Тигъэгушонэу фэтэло

Мыеекуапэ ифутбол клубэу
«Зэкъошныгъэм» 2020 — 2021-рэ ильэс
ешлэгъум зыфегъэхъазыры.

Республикэм истадионэу «Юностым» егъэджэн-зыгъэсэн
лофыгъохэр щэкло. Апэрэ ма-
фэхэм къащегъэжъагъэу меди-
цинэм икъулыкъушлэхэр ешлак-
лохэм япсауныгъэ изытет лъ-
пплэх.

Командэм хэтхэм къаучлэр
апсхынаным фэш спорт лъэпкэ^{зэфэхъяфа}хъафхэр къызынфагъэ-
федэх. Тренерхэм янушохэр
агъэцакхээзэ, ешлаклохэм хэу-
шхъафыгъэу юф зыдашлэхъ.

Ильэс ешлэгъур шышхъэу
и 5-м едгэжжээнэу щит, — къы-
тигуагъ — Мыеекъопэ «Зэкъошны-
гъэм» итренер шъхьаэу, Адыгэ
Республикэм изаслуженэ тре-
нерэрэ Ешыгоо Сэфэрбий. —
Бэдзэогъум и 25-м Москва
щыкъошт зэлукгээгъум хэгъэгум
футболымкэ ипащхэм зэфэхъы-
сүрхжэхэр щашыщтых.

Командэ пчагъэу ятлонэрэ
лигэм икупэу «Къыблэм» хэти-
штыр, ешлэгъухэр зыщыгъэштхэ
мафэхэр, фэшхъаф юфыгъохэр

Урысыем футболымкэ и Феде-
рение къыщаэтиштых.

— «Зэкъошныгъэр» апэрэ

чынгэхэм якыдэхын фэбэнэ-

штэп, арэу щитми, ешлэкэ дахэ

къызэригъэлъэгъоштим пылышт,

— зэдэгүүшгээгүүр лъэгъэкуатэ

тренер шъхьаэу Ешыгоо Сэфэрбий.

— Адыгэим шаплугъэ кла-

лэхэр нахьыбэ хъухэу «Зэкъо-

шныгъэм» щедгашлэхэ тшлонгыу.

Командэм ныбжыкълабэ тштагъэ.

Джырэ уахътэ такырэплы, юф

адэтэшлэх.

Спорт псеольэ дэгъухэр Адыгэ-
им илэх. Стадионхэм, футбол
ешлаклохэм ялчыгъи, ягъэлсүкк
хэхъоныгъэхэр афхэхъуягъэх. Къо-
джэ спортыр къэлэтигъэнэимкээ,
ныбжыкълэхэм ясэннаущыгъэ къы-
зэуахынэимкээ, амалышуухэр ялх.

**Хэта
хэкъыжыгъэр?**

Футболыр зыгу риыхыхэу ти-
командэ фэгумэкъихэр нахьы-

жыщтхэп. Пшъэрэль инхэр
зыфэзигъеуцужырэ командэ-
хэм клалэхэр ашшэхэш ашлонгыу.

Республикэм щыщ ныбжыкъ-
лэхэм анэмькээ Москва хэхэм
икомандэхэм ашыщ щешэштагъэ
Станислав Каракоз «Зэкъошны-
гъэм» къырагъэблэгъагъ. Шъяч
ар щыщ.

Адыгэим ифутбол клуб шхъа-
иэу «Зэкъошныгъэм» ильэсэкээ
ешлэгъум дэгьюу зыфигъэхъазы-
рынэу, ешлаклоу къыгъэльягъо-
рэмкээ бэрэ тигъэгушонэу фэ-
тэло.

Нэклубьор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.